

Ефективно управление за по-силно развитие

- Развитието остава стабилно и цикличното възстановяване е близо до завършване извън Общността на независимите държави (ОНД), докато икономиките на ОНД постепенно излизат от рецесия. Все още тенденциите за растеж остават твърде ниски, в сравнение с тези преди кризата.
- Макроикономическите политики трябва да балансират между поддръжката на краткосрочно развитие и възстановяване на фискални буфери. Поддържането на силен растеж изисква допълнителни структурни реформи, фокусирани върху стабилизиране на институциите и повишаване ефективността на управление.
- Подобряване управлението на публични инвестиции и данъчни администрации може да спомогне за освобождаване на до 2–4 процента допълнителни ресурси, които да бъдат използвани за стимулиране на публични инвестиции или за намаляване на фискални дефицити.

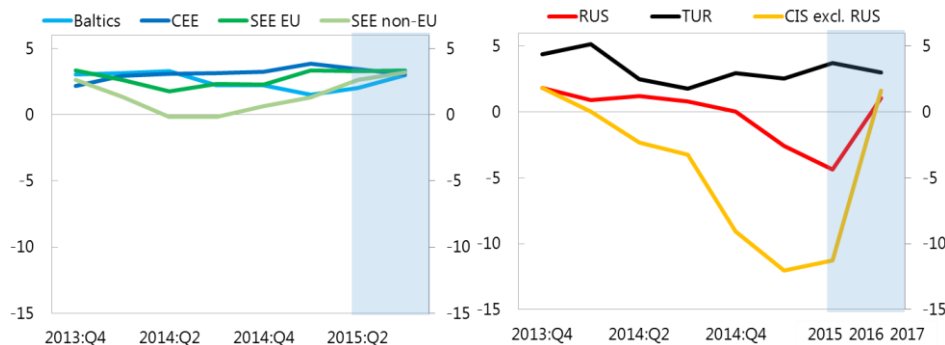
Динамиката на растежа остава стабилна

Цикличното възстановяване е близо до завършване в по-голямата част от Централна, Източна и Югоизточна Европа (ЦИЮИЕ). Извън Общността на независимите държави (ОНД), растежът продължава с добри темпове, поддържан от приспособяващи се политики и воден от растящо потребление. Въпреки все още ниската инфлация, цикличното възстановяване изглежда е близо до завършване в тази част на региона, с намаляващ процент на безработица до предкризисни нива, силно нарастващо заплащане и увеличаващо се кредитно възстановяване. В ОНД темпото на свиване е умерено в Русия, като цените на горивата се повишиха от техните най-ниски нива, докато останалата част на ОНД постепенно излиза от рецесия, поради повишеното външно търсене. За региона като цяло, растежа на БВП се очаква да достигне 1,3 процента през 2016 и 2,1 процента през 2017 година, до голяма степен като отражение на подобрените перспективи в ОНД.

Прогноза за растежа на реалния БВП (проценти)

	CESEE ¹	Baltics ^{1,2}	Central and Eastern Europe (CEE) ^{1,3}	Southeastern Europe EU (SEE-EU) ^{1,4}	Southeastern Europe non-EU (SEE-non-EU)	Other CIS ^{1,6}	Russia	Turkey
2015	-0.2	1.8	3.7	3.3	2.2	-4.2	-3.7	4.0
2016	1.3	2.3	2.8	4.1	2.9	-0.7	-0.8	3.3
2017	2.1	3.0	3.0	3.3	3.2	1.1	1.1	3.0

ЦИЮИЕ: Прогноза за растежа на БВП (проценти)

Източник: Световна икономическа база данни на МВФ.

1/ Среднопретеглена. Изчислена според БВП, оценена според паритет на покупателна способност. 2/ Естония, Латвия, Литва; 3/ Чехия, Унгария, Полша, Словакия и Словения; 4/ България, Хърватска и Румъния; 5/ Албания, Босна и Херцеговина, Косово, Македония БЮРМ, Черна гора и Сърбия; 6/ Беларус, Молдова и Украйна.

Рисковете остават неблагоприятни. Някои рискове като темпото на нормализиране на валутната политика в развитите икономики и бежанската криза в Европа, се оказва по-непредсказуема от преди шест месеца. Други рискове, като тези, свързани с повишаващото се политическо разногласие, вътрешно насочени позиции и политически неясноти, стават по-ясно изразени. Въпреки слабото им влияние засега, дългосрочните ефекти от Брекзит са неясни, създавайки несигурност около новите икономически отношения между Великобритания и Европейския съюз.

Макроикономическите политики трябва да балансират между поддръжка на краткосрочен растеж и възстановяване на фискалните буфери. В краткосрочен план валутната политика трябва да остане гъвкава, предвид очакваната ниска инфлация. Очаква се фискалната политика да бъде неутрална или разширяваща се, като повечето страни да имат структурни фискални дефицити. В страни, в които стабилния растеж продължава с години и нивата на безработица са близки до тези от преди кризата, трябва да използват сравнително добрите времена за възстановяване на фискални буфери, стъпвайки възможно най-много на мерките за бърз растеж.

Въпреки това, стабилното дългосрочно развитие има нужда от допълнителни структурни реформи

Тенденциите за растеж са значително под нивата от преди кризата. Предвид ниските инвестиции и лошата демография, държавите от ЦИЮИЕ може да не са в състояние да поддържат текущия силен растеж без да увеличат значително производителността или да бъдат изправени пред обновеното разширяване на външен дисбаланс. Повишаването на инвестициите и производителността може да изисква допълнителни структурни реформи, фокусирани върху стабилизиране на институциите и повишаване ефективността на управление. Последното е фокусът на Доклада за регионални икономически проблеми - Есен 2016.

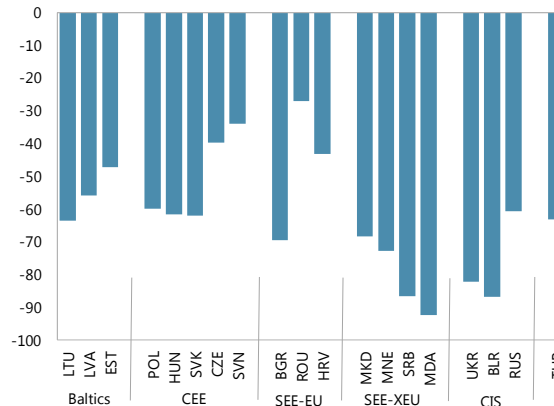
По-ефективното управление може да спомогне за поддържането на растежа

Разлики в наличностите на публични
капитали, на глава от населението

Необходимостта от повишаване на потенциалния растеж и възстановяване на фискалните буфери дава тласък за подобряване управлението на публичните инвестиции и данъчна администрация в ЦИЮИЕ.

Предвид факта, че повечето страни в региона имат голям недостиг на публични капиталови запаси и инфраструктура, в сравнение с развита Европа (вижте фигурата), има значителни възможности за публични инвестиции, който, ако се извършат ефективно, биха засилили потенциалното развитие в региона. В същото време, много държави от ЦИЮИЕ все още срещат огромни фискални дефицити. В този контекст, подобряване на управлението на публичните инвестиции и данъчна администрация може да спомогне за освобождаване на допълнителни ресурси, които да се използват за стимулиране на публични инвестиции или за намаляване на увеличилите се фискални дефицити.

(Процент от ЕС -15 капиталови запаси на глава от населението, 2015)

Източник: Набор данни за инвестиционни и капиталови запаси на МВФ (ICSD).

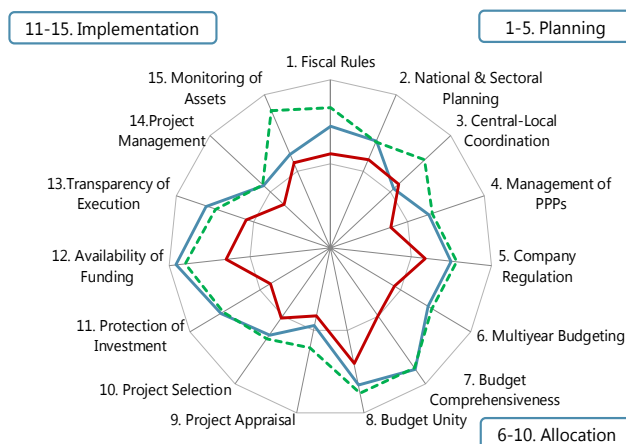
Бележка: CEE = Централна и Източна Европа; CIS = Общност на независимите държави; SEE-XEU = държави от Югоизточна Европа, извън Европейския съюз.

Правенето на публичните инвестиции по-ефективни, би изисквало подобрения в управлението им.

Допълнителните подобрения трябва да се фокусират върху разпределянето и внедряването на структури и процедури, в които има относително големи възможности за подобрения в повече от страните в региона (вижте фигурата). Страните от ЦИЮИЕ извън ЕС също биха спечелили от повишената прозрачност на внедряване, осигурявайки навременна наличност на финансиране, както и подобряване на фирмената регулация и управление на публично-частните партньорства (ПЧП). В страните от ЦИЮИЕ от ЕС, по-стабилните институции за управление на публични инвестиции са асоциирани с по-високо усвояване на финансирането от ЕС.

ЦИЮИЕ сравнена с останалите: Стабилност на институциите, управляващи публични инвестиции (от 0 до 10 точки, 10 = най-добра)

— EU, excl. CESEE — CESEE-EU — CESEE-non-EU

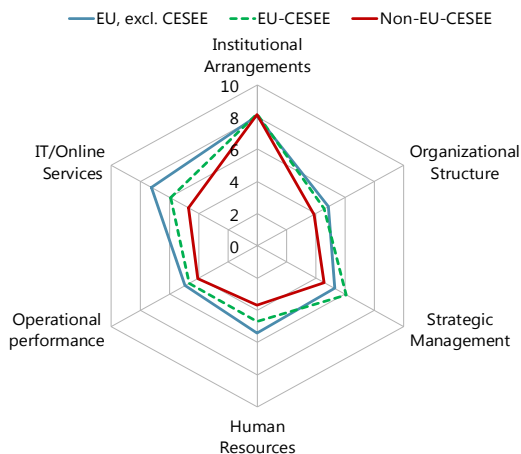

Източник: Оценки на персонала на МВФ.

Подобренията в данъчната администрация трябва да целят намаляване на несъответствията.

Въпреки, че много страни от региона имат основни елементи от модерната данъчна администрация (вижте фигурата), данъчните несъответствия са все още огромни. Реформените усилия трябва да се фокусират в привеждане на институционалните споразумения в съответствие с най-добрите практики (в страни, където събирането на данъци не е унифицирано в единен орган или където функционалната структура има недостатъци), осъвременяване на системите с информационни технологии (ИТ), подсилване подхода за управление на риска в съответствие и подобряване на оперативното изпълнение (особено в страни, където данъчните дългове са високи).

Стабилност на данъчна администрация в основни сфери
(10 = най-ефективна)

Източник: ОИСП; и изчисления на персонала на МВФ.

Повишаването на ефективността на публичните инвестиции и данъчната администрация може да доведе до значими ползи. Чрез намаляване на пропуските в ефективността (прогнозирано спрямо специфични референтни показатели за нивата на приходите), държавите от ЦИЮИЕ могат да генерират между 2 и 4 процента от БВП под формата на фискални спестявания в средносрочен план, което може да се използва, както за публични инвестиции, така и за фискална консолидация. Използвайки стандартни прогнози за множители на публични инвестиции (вижте *Световна икономическа перспектива* Октомври 2014), предложенията, които увеличават нивата на БВП от подобни инвестиции, могат да достигнат 2-4 процента в средносрочен план. Съществуват и по-широки ползи от подобрените публични институции, включително и намаляване на сивата икономика.